

DAFTAR PUSTAKA

A. Sumber Kearsipan

Besluit, No: 43, Buitenzorg, den 6 Januari 1921.

Besluit, No: 14, Buitenzorg, den 14 Januari 1925.

De Handelsvereeningin te Soerabaja Jaarverslag 1927

De Handelsvereeningin te Soerabaja Jaarverslag 1930

Departement der Burgerlijke Open Werken Mededeelingen en Rapporten,
Nederlandsch-Indische Haven, Haven Wezen, No. 5 deel I tekst,
Batavia-Februari 1920.

Departement der Burgerlijk Open Bare Werken Mededeelingen en Rapporten.
Haven Wezen No. 5, Nederlands-Indie Haven, 1920.

Departement der Burgerlijke Openbare werken, No: 23597/H, Weltevreden, den
30 Agustus 1921.

Departement der Burgerlijke Openbare werken, No: 1701/H, Weltevreden, den
16 April 1923.

Departement der Burgerlijke Openbare werken, No: 4836/H, Weltevreden, den
19 October 1923.

Departement der Burgerlijke Openbare werken, No: 5587/H, Weltevreden, den
11 December 1923.

Departement der Burgerlijke Openbare werken, No: 46, Rapport van 13
December 1924.

Den Commandant der Zeemacht en Hoofd van het Departement deer Marine,
No: 19479, Buitenzorg, den 3 Mei 1923.

DISPENDA, *Sedjarah Pemerintah Daerah Propinsi Jawa Timur*, Surabaya:
1952.

Encyclopaedie van Nederlandsch - Indie, vol. 4., s-Gravenhage: Martinus
Nijhoff, 1905.

Encyclopaedia Britannica, 1971, Passim: 268-9; 673.

Hand Book of Netherlands East-Indies, Buitenzorg: Division of Commerce
Departement of Agriculture, Industry and Commerce, 1924.

Haven wezen in Nederlandsch-Indie, No: 40, Weltevreden, den 12den
December 1924.

Indisch Staatsblad 1841, No. 40

Indisch Staatsblad, 1865, No. 76

Kommissoriaal van den Nederlandsch-Indie, No: 44592, 38137, 19 December
1921.

Kommissoriaal van den Nederlandsh-Indie, No: 41072/22, Weltrevedren, den
28sten Juni 1923.

Memori Serah Jabatan 1921—1930 (Jawa Timur dan Tanah Kerajaan), Jakarta:
ANRI, 1978.

Nota van het Departement van Justitie, No: G131/10/18, Batavia, den 2
November 1921.

Peraturan Pemerintah No. 1 Tahun 1969

Polytechnisch Weekblad, tanggal 7 April 1927 nomer 15

Staatsblad tahun 1870, nomor 55

Staatsblad tahun 1870, nomor 117

Staatsblad tahun 1906, No. 149

Verslag Overdie, "Burgelijke Open bare Werken in Nederlandsch-Indie over het
jaar 1913", Soerabaia, E. Fuhri & Co., 1914.

Verslag Overdie "Burgelijke Onen bare Werken in Nederlandsch-Indie over het

Verslag Overdie, "Burgelijke Open bare Werken in Nederlandsch-Indie over het jaar 1927", Batavia, 1929.

Verslag Burgerlijke Open bare Werken in Nederlands-Indie over het jaar 1920, Electr. Drukkerij, F.B Smits Weltevreden 1922.

Verslag Burgerlijke Open bare Werken in Nederlands-Indie over het jaar 1928.

Verslag Burgerlijke Open bare Werken in Nederlands-Indie over het jaar 1930.

Verslag der Burgerlijke Open bare Werken in Nederlands-Indie over de jaaren 1916—1922, haven wezen, Landsdrukkerij-Batavia, 1930.

Verslag Burgerlijke Open Werken in Nederlands-Indie over het jaar 1928, haven wezen, E.D.F.B. Smits, weltevreden 1930.

Volkstelling 1930, Deel III

Year Book of The Netherland East-Indies, Buitenzorg: Division of Commerce, Department of Agriculture, Industry and Commerce, 1923.

B. Literatuur (buku)

Adrian Clemens, J. Thomas Lindblad, Jeroan Touwen. *Changing Economy in Indonesia*, vol 12b; Amsterdam: Royal Tropical Institute, 1992.

Alpert, Paul. *Economic Development: Objectives and Methods*, New York: The Free Press, 19...

Bleeker, P. *Fragmenten Eener Reis Over Java* (Reis Langs de Noordkust van Midden Java). *Hoofdstuk VII: Van Toeban naar Soerabaija; Hoofdstuk VIII: Soerabaija*, TNI, 12e Jaargang, afl. 1-6, Eerste Deel, Griningen, 1850.

Broeze, Frank. *Studying the Asia Port City*, Kensington: New South Wales University Press, 1989.

Burger, D.H. *Sejarah Ekonomis Sosiologis Indonesia*, Jakarta: Pradnjaparamita, 1967.

Clemens, Adrian et.al., *Changing Economy in Indonesia*, vol. 12b; *Regional Patterns in Foreign Trade 1911—1940*, Amsterdam: Royal Tropical Intitute, 1992.

Dick., H.W. *Japanese Economic Expansion in the Netherlands Indies Between the First and Second World Wars; Journal of Southeast Asian Studies*, vol. XX. No. 2. 1928.

----- *Industri Pelayaran Indonesia*. 1990, Jakarta, LP3ES.

Elson, R.E. *Javanese Peasant and the Colonial Sugar Industry*, New York: Oxford University Press, 1984.

Furnivall, J.S. *Nederlands Indie: A Study of Plural Economy*, Cambridge University Press, 1984.

Gonggrijp, G. *Eener Economische Geschiedenis van Nederlands Indie*, Harlem: De Erven B. Bohn, 1928.

Handinoto. *Perkembangan Kota dan Arsitektur Kolonial Belanda di Surabaya 1870—1940*, Yogyakarta: Penerbit Andi, 1996.

J.C. van Leur dan F.R.J. Verhoeven. *Teori Mahan dan Sejarah Kepulauan Indonesia*, Jakarta: Bhratara, 1974.

Kartodirdjo, Sartono. *Pendekatan Ilmu Sosial Dalam Metodologi Sejarah*, Jakarta: Gramedia, 1993.

Knaap, Gerrit J. (ed.), *Changing Economy in Indonesia*, vol. 9 *Transport 1819-1940*, Amsterdam: Royal Tropical Institute, 1989.

Koesoemahatmadja, R.D.H. *Peranan Kota Dalam Pembangunan*, Bandung: Bina Cipta, 1986.

Lombard, Denys. *Nusa Jawa: Silang Budaya III*, Jakarta: Gramedia, 2000.

P. Boomgard dan A.J. Gooszen (eds.), *Population Trends 1795- 1942*, Amsterdam: Royal Tropical Institute, 1991.

Reid, Anthony. *Asia Tenggara Dalam Kurun Niaga 1450—1680*, Jakarta: Yayasan Obor Indonesia, 1992.

----- *Dari Ekspansi Hingga Krisis: Jaringan Perdagangan Global Asia Tenggara 1480-- 1680*, Jakarta: Yayasan Obor Indonesia, 1999.

Thec Kian Wie, *Exploration in Indonesia economy History*, Jakarta: Fakultas Ekonomi Universitas Indonesia, 1994.

Von Faber, G.H. *Oud Soerabaia, de Geschiedenis van Indies Voornamste Koopstad in de eerste Koopstad in de eerste Kwarteeuw sedert hare instelling 1906—1931*, Soerabaia, 1931.

----- *Nieuw Soerabaia, de Geschiedenis van Indies Voornamste Koopstad in de Eerste Kwarteeuw Sedert Hare Instelling 1906—1931*, Soerabaia, 1933.

Weber, Max. *The City*, New York/London, 1966.

B. Karya Tulis/ Tesis/ Penelitian

a Campo, J.N.F.M.. *Koninklijke Paketvaart Maatschapij: Stoovaart en Staatsvorming in de Indische Archipel 1888—1914*, Hilversum, Verloren: 1992.

Borts, G.H. dan J.L. Stein. "Regional Growth and Maturity in The United Stated: A Study of Regional Structural Change," *Regional Analysis*, ed. L. Needleman, USA: Peguin Books Inc., 1968.

De Graaf. H.J. & T.H. Pigeaud. *Kerajaan Islam Pertama di Jawa: Tinjauan Sejarah Politik Abad XV dan XVI*, Jakarta: Grafiti, 2001.

Nasution. "Perkembangan Ekonomi Karesidenan Surabaya 1830—1930", Tesis, Program Pascasarjana Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta, 1998.

Prince, Ge'. "Kebijakan Ekonomi di Indonesia 1900—1942," *Sejarah Ekonomi Modern Indonesia*, ed., J. Thomas Linblad, Jakarta: LP3ES, 2000.

Sutjipto Tjipto Atmodjo, F.A. "Kota-kota Pantai di Sekitar Selat Madura (Abad XVII Sampai Medio Abad XIX)," Disertasi, Program Pascasarjana Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta, 1983.

Thee Kian Wie, "Minat yang Muncul Kembali Terhadap Sejarah Ekonomi di Indonesia," *Sejarah Ekonomi Modern Indonesia*, ed., J. Thomas Linblad, Jakarta: LP3ES, 2000.

Tri Sulistiyono, Singgih. "Sektor Maritim Dalam Era Mekanisasi dan Liberalisasi: Posisi Armada Perahu Layar Pribumi Dalam Pelayaran Antar Pulau di Indonesia 1879—1911," Laporan penelitian, Universitas Gajah Mada – Vrije Universiteit Amsterdam, 1996

Winami, Retno. "Aktivitas Ekonomi Perdagangan Orang-orang Cina di Pantai Utara Jawa Timur Abad XVIII—Awal Abad XIX," Tesis, Program Pascasarjana Universitas Gadjah Mada, Yogyakarta, 1999.

Zuhdi, Susanto. "Perkembangan Pelabuhan dan Kota Cilacap, Jawa Tengah 1830—1940", Tesis, Program Pascasarjana Universitas Indonesia, Jakarta, 1991.

D. Sumber Koran/Majalah

Doenia Dagang, "Pelajaran Indonesia dan Pemiagaan", No. 12 taioen ke II Sarikat-Dagang Soerabaya, 1929.

Doenia Dagang, "Pelajaran di Zaman Doeloe dan Sekarang", No. 12 taioen ke II, Soerabaja: Sarikat-Dagang Soerabaja, 1939.

Doenia Dagang, "Perdagangan Bangsa kita di Soerabaja", No. 4 taioen III, Soerabaja: Sarikat-Dagang Soerabaja, 1939.

Doenia Dagang, "Perdagangan Jepang di Indonesia", No. 4 taioen III, Sarikat-Dagang Surabaya, 1949.

LAMPIRAN